

Tržaška nato pa zvočni pregled po slovenskih pokrajinah znotraj državnih in republiških meja. Temu naj bi na koncu sledil še „pregledni izbor nekaterih značilnejših zvočnih primerov z vsega slovenskega etničnega prostora“ (12 plošč oz. dvojnih albumov).

Sekcija za glasbeno narodopisje in založba Helidon načrtujeta torej temeljit pregled in pogled v našo ljudsko glasbeno ustvarjalnost, s katerim bi se predstavili doma in v tujini (temu je namenjen prevod teksta spremne besede v nemščino in angleščino). Toda načrti so eno, ob dejstvih pa se lahko človek tudi tokrat zamisli. Poglejmo si jih nekaj:

— Posamične plošče iz serije bi morale izhajati pogosteje, vsaj vsako leto ena, tako da bi bila celotna zbirka na trgu do konca 80. let. Pri sedanji „hitrosti“ pa lahko to pričakujemo leta 2017, in tudi če bi šlo vse še enkrat hitreje, ne pred letom 2000.

— Majhna (premajhna!) naklada plošče (2000 izvodov, kakor zagotavlja glasbeni urednik Helidona V. Ovsenik) ne zadošča niti za domače potrebe (ki so velike, kar nam dokazuje vsakodnevno neposredno delo in stiki z ljudmi). Kaj da bi se Slovenci z reprezentativnim albumom pojavili vsaj tam, od koder glasba prihaja, naprimer na Koroškem.

— Kljub nizki nakladi pa škriplje tudi na tržišču, saj ploščo prodajajo praktično samo v Ljubljani (in še to „neopazno“ samo v trgovini Helidona). Izdaje plošče tudi niso spremljali potrebni komercialni postopki, ki so sicer običajni ob izidu marsikaterih novih diskografskih publikacij. Tako Helidonove nove plošče na trgu praktično ni.

Treba bi bilo (že zdaj) misliti na to, da bo imela pravo vrednost načrtovana zbirka tudi v celoti, pa žal prve plošče iz serije, „Porabja“, že dolgo nikjer ni več. Prva je bila razprodana in druga bi pač zahtevala vsaj višjo naklado. Ta pa ostaja ista. Zakaj?

Stara zgodba se, žal, nadaljuje. Tudi drugih tovrstnih publikacij (npr. knjižnih), s katerimi bi lahko zadostili domačim potrebam in povpraševanju, pa tudi vedno večjemu zanimanju, ki ga izvirni ljudski glasbi namenja tujina, že po nekaj mesecih ni več dobiti. So razprodane, ponatisa pa ni. Kako je to mogoče ob poplavi vsega mogočega, zdravega in nezdravega, kar se pojavlja na našem trgu?

Stalno izgovarjanje na komercialni uspeh in neuspeh v tem primeru torej ne drži. Kaže celo, kakor da nekateri želijo, da bi take in podobne izdaje pač životarile po svoje. Če je tako, gre celo za oblikovanje kulturne politike. V njej pa, po mnenju nekaterih, za izvirno ljudsko glasbo očitno ni prostora.

IGOR CVETKO

KRONIKA

— Na Ohridu je bil v začetku julija simpozij o balkanski folklori, ki sta se ga z referatomoma udeležila sodelavca Sekcije za glasbeno narodopisje dr. Zmaga Kumer in mag. Marko Terseglav.

Ob tej priložnosti se je na Ohridu sestal tudi jugoslovanski odbor za pripravo publikacije jugoslovanskih etnoloških inštitucij.

— V poletnem zatišju so sodelavci Pokrajinskega muzeja Celje 19. julija pripravili v Stari grofiji razstavo Gospodarska poslopja na osnovi gradiva iz fototeke celjskega muzeja.

— Avgusta sta se 11. mednarodnega kongresa antropologov in etnologov v Kanadi (Vancouver in Quebec) aktivno udeležila sodelavec Goriškega muzeja Naško Križnar in asistent Oddelka za etnologijo FF mag. Janez Bogataj. (Glej poročilo)

— 1. septembra so bili na Oddelku za etnologijo sprejemni izpiti, po katerih se je na Oddelek vpisalo 15 študentov pod A.

— 6. septembra se je sestal pripravljalni odbor SED za pripravo kongresa v Rogaški Slatini.

— 14. septembra je asistent Oddelka za etnologijo mag. Zmago Šmitek uspešno predstavil in obranil doktorsko disertacijo z naslovom „Obzorje Slovencev na področju neevropskih kultur“.

— 15. septembra je Oddelek za etnologijo obiskal dr. E. Hammel s kalifornijske univerze v Berkeleyu in se s sodelavci oddelka pogovarjal o svojih demografskih raziskavah v Jugoslaviji.

— Na poti s terenskega dela v Istri se je 16. septembra na Oddelku za etnologijo ustavil romunski etnolog dr. Ion Vladutiu.

— V Stubiških Toplicah sta se konec septembra udeležila sestanka jugoslovanskih etnomuzikologov Igor Cvetko in Julijan Strajnar s Sekcije za glasbeno narodopisje pri ZRC ISN SAZU.

— Od 4. do 8. oktobra je v Kranju potekal I. mednarodni teden etnoloških in ekoloških filmov. V selekcijski komisiji je sodeloval Naško Križnar. Predstavljenih je bilo 16 etnoloških filmov, od tega 5 slovenskih (Lan, Na domačiji, Od setve do mlačve, Sirjenje na ovčji planini in Opre Roma).

— V Rogaški Slatini je bil od 5. do 9. oktobra 1. skupni kongres jugoslovanskih etnologov in folkloristov. Kongresa se je udeležilo precej članov našega društva, z referati pa so sodelovali Slavko Kremenšek, Niko Kuret, Ivan Sedej, Ingrid Slavec, Marko Terseglav, Alenka Simikič, Irena Keršič, Zvona Ciglič, Tanja Tomažič, Branka Berce—Bratko in Mira Omerzel Terlep, Naško Križnar pa je pripravil projekcijo etnoloških filmov.

— V Ganglovem razstavišču v Metliki je bila med 1. in 14. oktobrom na ogled razstava gradiva za etnološko topografijo občine Črnomelj. Pripravil jo je kustos etnolog Belokranjskega muzeja v Metliki Andrej Dular.

— Julijan Strajnar je med 5. in 10. oktobrom prisostvoval mednarodnemu etnomuzikološkemu simpoziju v Samarkandu v Sovjetski zvezi.

— Zora Žagar iz Pomorskega muzeja „Sergej Mašera“ v Piranu je 14. oktobra v zaselku Goreli v

Ravnu pripravila odprtje stalne etnološke zbirke „Tonina hiša“, kjer so prikazani delovni postopki pri pridobivanju olivnega olja in osnovne snovne dobrine bivanjskih razmer v tej istrski vasi. Pri obnovi stavbe in pripravi muzejske zbirke so sodelovali še delavci Medobčinskega zavoda za spomeniško varstvo, Pokrajinskega muzeja Koper in Slovenskega etnografskega muzeja, akad. kipar Marko Pogačnik, akad. slikar Dušan Podgornik in fotograf Žare Veselič. (Glej poročilo)

— 20. oktobra je bila v Kopru odprta samostojna etnološka zbirka v obnovljeni gotski hiši na Gramscijevem trgu. Namenjena je predstavitvi istrske kulture in načina življenja, iskanju vezi med preteklostjo in sedanostjo. Za obnovo hiše na Gramscijevem trgu je skrbel Medobčinski zavod za spomeniško varstvo, ureditev zbirke in postavitve je vodila Zvona Ciglič iz Pokrajinskega muzeja v Kopru, s pomočjo dr. Marije Makarovič, Marka Pogačnika in Dušana Podgornika. Naslednji dan je bila ob 70-letnici ustanovitve koprškega muzeja javnosti predstavljena tudi obnovljena muzejska stavba, na sporedu pa je bil tudi zbor Društva muzealcev Slovenije in kulturni program s strokovnima ekskurzijama v Raven in tržaško okolico. (Glej poročilo)

— 16. in 17. novembra je bilo v Ljubljani posvetovanje o zgodovini Ljubljane, kjer sta v referatih etnološko raziskovanje predstavila dr. Slavko Kremenšek in Nives Sulič z Oddelka za etnologijo.

— 21. novembra smo si etnologi in študentje etnologije v Kinoteki ogledali tri tuje etnološke filme, ki so bili predvajani na kranjskem festivalu

etnoloških in ekoloških filmov (Običaji Eskimov, Zgodba o Baruyih in Zgodba o ženi N:ai).

— 9. decembra so v Slovenskem etnografskem muzeju odprli razstavo Italijanski ljudski nakit in noša 19. stoletja, ki jo je posredoval rimski Museo nazionale delle arti e tradizioni popolari.

9. decembra je bilo na Govejku v organizaciji študentov etnologije že tradicionalno etnološko brucovanje (Glej prispevek).

— 15. decembra je na Oddelku za etnologijo predstavila diplomsko nalogo z naslovom „Poskus etnološkega prikaza kulture soklanskega mizarstva in njenih sledov v današnjem Solkanu“ absolventka Katja Kogej.

— Izvršilni odbor SED je imel zadnjo sejo 16. decembra. Začrtan je bil okvirni program za leto 1984. Oživili naj bi društvene večere, pripravili posvetovanje „Paralele 3“ med hrvaškimi in slovenskimi etnologi s poudarkom na etnološkem preučevanju Istre (jeseni v Kopru oz. Portorožu) in se udeležili posveta o zgodovini, kulturni zgodovini in etnologiji, ki bo predvidoma jeseni v Mariboru.

Sodelavci Slovenskega etnografskega muzeja so na Goričanah 18. decembra odprli razstavo „Kitajsko novo leto“.

V Firenzah se je decembra Naško Križnar udeležil znanega filmskega festivala „Festival dei Popoli“.

Decembra je izšla enajsta knjižica Knjižnice Glasnika Slovenskega etnološkega društva Etnološki razgledi in dileme 1. avtorja Slavka Kremenška.

INGRID SLAVEC